

UDENRIGSMINISTERIET

EUROPAUDVALGET

Alm. del - bilag 1168 (offentligt)

Medlemmerne af Folketingets Europaudvalg
og deres stedfortrædere

Asiatisk Plads 2
DK-1448 København K
Tel. +45 33 92 00 00
Fax +45 32 54 05 33
E-mail: um@um.dk
Telex 31292 ETR DK
Telegr. adr. Etrangeres
Girokonto 300-1806

Bilag
1

Journalnummer
400.C.2-0

Kontor
EU-sekr.

11. juli 2003

Med henblik på mødet i Folketingets Europaudvalg den 18. juli 2003 – dagsordenspunkt rådsmøde (landbrug og fiskeri) den 22. juli 2003 – vedlægges Fødevareministeriets notat vedrørende de punkter, der forventes optaget på dagsordenen.

P. B. Olsen

AKTUELT NOTAT

Rådsmøde (landbrug og fiskeri) den 22. juli 2003

1. Program for det italienske formandskab
KOM dok. foreligger ikke
Præsentation

Side 3

2. EU's hygiejneregler:
 - a) Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om særlige bestemmelser for tilrettelæggelsen af den officielle kontrol af animalske produkter til konsum (Hygiejnepakken III)
KOM dok. (2002) 377 endelig
 - b) Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om ophævelse af visse direktiver om levnedsmiddelhygiejne og sundhedsbetingelser for produktion og afsætning af visse animalske produkter til konsum og om ændring af direktiv 89/662/EØF og 91/67/EØF (Hygiejnepakken V)
KOM dok. (2000) 438 endelig
Politisk enighed/Drøftelse

Side 6

3. Sameksistens mellem genetisk modificerede, konventionelle og økologiske afgrøder
KOM dok. foreligger ikke
Redegørelse fra Kommissionen

Side 16

4. Forslag til Rådets forordning om forvaltning af fiskeriindsatsen, for så vidt angår visse fiskerizoner og visse fiskeressourcer i EF, og om ændring af forordning (EØF) nr. 2847/93 (Vestlige farvande)
KOM dok. (2002) 739 endelig
Statusredegørelse

Side 17

5. Genopretning:
a) Forslag til Rådets forordning om foranstaltninger til genopretning af tor-
skebestande
KOM dok. (2003) 237 endelig
b) Forslag til Rådets forordning om foranstaltninger til genopretning af den
nordlige kulmulebestand
KOM dok. (2003) 374 endelig
Drøftelse
Side 19
6. Meddelelse fra Kommissionen: "Vejen til en ensartet og effektiv gennemførel-
se af den fælles fiskeripolitik"
KOM dok. (2003) 130 endelig
Rådskonklusioner
Side 25
7. Den femte WTO-ministerkonference i Cancun: Forhandlingerne på land-
brugsområdet.
KOM dok. foreligger ikke
Redegørelse fra Kommissionen
Side 27
8. Beskæftigelse i landdistrikterne
KOM dok. foreligger ikke
Rådskonklusioner
Side 32
9. Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om ændring af direktiv
95/2/EF om andre tilsætningsstoffer til levnedsmidler end farvestoffer og sø-
destoffer. (Diversedirektivet).
KOM dok. (2002) 662 endelig
Vedtagelse
Side 33
10. Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om genetisk mo-
dificerede fødevarer og foderstoffer
KOM dok. (2001) 425
Endelig vedtagelse
Side 36

NOTAT OM RÅDSMØDE (LANDBRUG OG FISKERI) DEN 22. JULI 2003

1. Program for det italienske formandskab KOM dok. foreligger ikke

Nyt notat

Baggrund

Italien vil på rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 22. juli 2003 præsentere programmet for sit formandskab i andet halvår af 2003.

Nærheds- og proportionalitetsprincippet

Der er ikke redegjort for nærheds- og proportionalitetsprincippet i denne sammenhæng, da der ikke er tale om stillingtagen til konkrete forslag.

Formål og indhold

Det italienske formandskab har i sit overordnede program - sammenholdt med Rådets arbejdsprogram og de tentative dagsordener for det kommende halvår - bl.a. fremhævet følgende vigtige temaer inden for landbrug, fiskeri og fødevarer sikkerhed:

Den fælles landbrugspolitik

Det italienske formandskab vil skulle afslutte den igangværende reform af den fælles landbrugspolitik bl.a. med en gennemgang af Kommissionens kommende forslag om Middelhavsafgrøderne, herunder olivenolie og tobak. Miljøbeskyttelse, fødevarer- og fodersikkerhed, fødevarer kvalitet og produktion af økologiske og karakteristiske landbrugsprodukter samt opretholdelse af beskæftigelsen i landbrugssektoren bør ifølge det italienske formandskab være de mål, der skal ligge til grund for den fælles landbrugspolitik forskellige aspekter, hvis den skal være acceptabel for producenter, forbrugere og skatteydere i EU.

For så vidt angår olivenolie sektoren forventes Kommissionen at fremlægge forslag til reform af den nuværende fælles markedsordning i forlængelse af den kurs, der blev fulgt med reformen. Kommissionen forventes endvidere efter forelæggelsen af en rapport om markedssituationen for tobak at fremsætte det egentlige forslag til reform af tobakssektoren. Målet for det italienske formandskab vil være at forbedre tobaksproduktionens kvalitet i forhold til den rolle, som afgrøden erkendes at spille for beskæftigelsen. Med hensyn til sukker vil Rådet i løbet af andet halvår 2003 se nærmere på de undersøgelser, Kommissionen har foretaget. Endvidere forventes det, at Kommissionen vil fremlægge et forslag til revision af støtteordningerne for bomuld, der ligeledes vil blive drøftet i Rådet i andet halvår af 2003.

Med hensyn til ordningerne for oplysning om og fremme af salget af landbrugsprodukter på markeder i tredjelande og på det indre marked vil Kommissionen inden udgangen af 2003 forelægge Europa-Parlamentet og Rådet en rapport om anvendelsen af fællesskabslovgivningen; rapporten vil blive ledsaget af relevante forslag. Der vil fra italiensk side blive lagt stor vægt på udviklingen af disse ordninger, der især er vigtige for at styrke kvalitetsfødevarerindustriens stilling, også set i lyset af reformens resultater vedrørende indførelsen af nye foranstaltninger til udvikling af kvalitetsprodukter.

WTO's nye multilaterale forhandlingsrunde (femte ministerkonference holdes i Cancun i september 2003) er nu kommet til en afgørende fase. I denne forbindelse vil ligevægten mellem liberaliseringsprocessen og bekræftelsen af de såkaldte ikke-kommercielle emner, herunder beskyttelse af geografiske betegnelser og oprindelsesbetegnelser, være prioriterede mål for det italienske formandskab.

For bl.a. at overvinde udviklingslandenes betænkeligheder med hensyn til den fælles landbrugspolitik vil det italienske formandskab på ministrenes uformelle møde i Taormina til september 2003 efter ministerkonferencen i Cancun afholde en dybtgående debat om emnet "den fælles landbrugspolitik og landbruget i udviklingslandene". Der forberedes desuden en Euro-Middelhavskonference om landbrug.

Fødevarsikkerhed

Med hensyn til fødevarsikkerhed vil det italienske formandskab fortsætte behandlingen af forslagene vedrørende fødevarerhygiejne, og om kontrol med fødevarer og foderstoffer, der som bebudet i hvidbogen om fødevarsikkerhed sigter mod at ændre, forenkle og konsolidere fællesskabslovgivningen om beskyttelse af forbrugernes sundhed.

På grundlag af den enighed, der blev opnået i 2002 om forslaget til forordning om genetisk modificerede fødevarer og fodermidler, vil det italienske formandskab i lyset af Europa-Parlamentets udtalelse søge at nå til enighed under andenbehandlingen af forslaget. Det italienske formandskab vil desuden tilskynde til fastlæggelse af fælles regler om samtidig tilstedeværelse af GMO- og ikke-GMO-produktionskæder (sameksistens).

Med hensyn til foderstoffer vil arbejdet blive koncentreret om forordningen om hygiejne i forbindelse med foderstoffer. Der vil også blive drøftet og, hvis det er muligt, i andet halvår af 2003 vedtaget et nyt forslag om fremme af dyrs velfærd under transport. På dette område agter det italienske formandskab desuden at forfølge målet om på EU-plan at fastlægge en ordning for forbud mod import og markedsføring af skind af kæledyr.

På dyresundhedsområdet vil der blive lagt særlig vægt på forslaget om identifikation af får og geder. Det italienske formandskab vil desuden sammen med Det Internationale kontor for Epizootier stille forslag om en konference om emnet "dyresygdomme forårsaget af vektorer og klimaændringer" for at vurdere de nye bekæmpelsesstrategier i forbindelse med forekomsten af visse sygdomme

(især bluetongue og West Nile Fever) i områder, der tidligere var sygdomsfri, og på baggrund af de nyeste videnskabelige resultater.

Den nye fælles fiskeripolitik

I andet halvår af 2003 vil opmærksomheden være rettet mod gennemførelsen af den nye fælles fiskeripolitik, der blev vedtaget i december 2002. Italien vil støtte den fuldstændige gennemførelse af de innovative aspekter med hensyn til bevarelse af fiskeressourcerne på lang sigt og på baggrund af social-økonomisk bæredygtighed. Målet er navnlig at fremme iværksættelsen af Kommissionens handlingsplaner vedrørende udbygning af aftalerne med tredjelande, begrænsning af virkningerne af omstruktureringen i fiskerisektoren samt forbedring af den videnskabelige forskning.

Det italienske formandskab agter desuden at fremme fuldstændig gennemførelse af Rådets afgørelse fra december 2002 om anerkendelse af den særlig karakter af fiskeriet i Middelhavet. I denne henseende vil den internationale konference i Venedig i slutningen af november, der skal danne grundlag for at gennemføre en politik med deltagelse af de involverede tredjelande, udgøre et vigtigt skridt.

Udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke udtale sig om programmet.

Konsekvenser

Præsentationen af programmet har ingen lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser. Programmet tager i et vist omfang sigte på at højne beskyttelsesniveauet.

Høring

§2-udvalget (landbrug) er blevet hørt og har ikke haft bemærkninger til programmet.

Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Programmet har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.

2. EU's hygiejneregler:

a) Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om særlige bestemmelser for tilrettelæggelsen af den officielle kontrol af animalske produkter til konsum (Hygiejnepakken III)

KOM dok. (2002) 377 endelig

b) Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om ophævelse af visse direktiver om levnedsmiddelhygiejne og sundhedsbetingelser for produktion og afsætning af visse animalske produkter til konsum og om ændring af direktiv 89/662/EØF og 91/67/EØF (Hygiejnepakken V)

KOM dok. (2000) 438 endelig

a) Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om særlige bestemmelser for tilrettelæggelsen af den officielle kontrol af animalske produkter til konsum (III)

Revideret genoptryk af aktuelt notat af 28. marts 2003. Ændringerne er markeret i marginen.

Resumé

Til opfølgning af Kommissionens Hvidbog om Fødevarer sikkerhed foreslås de eksisterende regler om kontrol med animalske produkter sammenskrevet og ændret. Forslaget omfatter offentlig kontrol med kød, levende toskallede bløddyr, fiskevarer samt mælk og mejeriprodukter, og omhandler også kontrol af disse fødevarer importeret fra tredjelande. Forslaget er det 3. forslag i den såkaldte hygiejnepakke, som består af i alt 5 forslag vedr. fødevarerhygiejne, kontrol og dyresundhed.

Forslagets bestemmelser om kontrol med fersk kød introducerer et helt nyt system, hvorefter kontrollen følger princippet om jord-til-bord og tilrettelægges ud fra risikoanalyser baseret på videnskabelige data. Der er tale om et mere fleksibelt system, hvor kontrollen effektiviseres ved at være mere målrettet mod aktuelle farer, i stedet for alene at være rutinemæssig og rettet mod farer generelt. Det betyder, at kontrollen på nogle områder vil blive udvidet, mens den på andre områder vil blive indskrænket.

Forslagets bestemmelser om levende toskallede bløddyr og fiskevarer gør det klarere, hvilke foranstaltninger myndighederne skal træffe for at sikre produkternes sundhedsmæssige sikkerhed. Bestemmelserne vedrørende mælk og mejeriprodukter søger primært at tydeliggøre ansvarsfordelingen mellem offentlig kontrol og egenkontrol.

En vedtagelse af forslaget skønnes at styrke beskyttelsesniveauet i Danmark. Kontrollen med animalske produkter skal ifølge forslaget bestå i en risikobaseret kontrol fra jord til bord. Det skønnes, at kontrollen i højere grad vil kunne rettes mod risikofyldte områder og dermed give forbrugerne sundere fødevarer.

Baggrund

Kommissionen har ved KOM dok. (2002) 377 endelig af 11. juli 2002 fremsendt forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om særlige bestemmelser for tilrettelæggelsen af den officielle kontrol af animalske produkter til konsum.

Forslaget er oversendt til Rådet den 11. juli 2002.

Forslaget er fremsat med hjemmel i TEF artikel 152, stk. 4, litra b og skal behandles efter proceduren for fælles beslutningstagen i TEF artikel 251.

Forslaget er en revideret udgave af forslag 3 i hygiejnepakken bestående af 5 enkeltforslag, som Kommissionen ved KOM dok. (2000) 438 endelig af 14. juli 2000 har fremsendt.

Forslagene blev oversendt til Rådet den 14. juli 2000.

Nærheds- og proportionalitetsprincippet

Forslaget skal erstatte eksisterende EU-lovgivning om offentlig kontrol med animalske produkter til konsum for at gøre dem mere konsekvente og baserede på videnskabelige data om risikoanalyser og i overensstemmelse med andre kommende EU-bestemmelser om hygiejne, zoonoser og offentlig kontrol generelt. Regeringen vurderer, at nærheds- og proportionalitetsprincippet er opfyldt.

Formål og indhold

Forslaget er en del af den såkaldte hygiejnepakke. Forslagene regulerer fødevarerhygiejne, kontrol og dyresundhed. Forslaget om dyresundhed er vedtaget som Rådets direktiv 2002/99/EF af 16. december 2002 om dyresundhedsbestemmelser for produktion, tilvirkning, distribution og indførsel af animalske produkter til konsum.

Nærværende forslag omhandler offentlig kontrol med kød, levende toskallede bløddyr, fiskevarer samt mælk og mejeriprodukter, og omhandler også kontrol af disse fødevarer importeret fra tredjelande.

Kødkontrol

De gældende detaljerede procedurer for kontrol før og efter slagtning revideres i forslaget, så de bliver orienteret mod de risici, som er knyttet til moderne fødevarerproduktionsmetoder.

Det foreslåede system for offentlig kontrol af fersk kød består af følgende hovedelementer:

- Det er baseret på videnskabelig rådgivning.
- Det omfatter alle kendte farer, der er relevante for køds sikkerhed.
- Embedsdyrlægen spiller en central rolle.
- Det består af offentligt tilsyn med virksomhedernes egenkontrol, samt af de offentlige inspektionsopgaver.
- Det integrerer jord-til-bord-strategien.

- Det vedrører relevante dyresundheds- og dyrevelfærdsspørgsmål.
- Den offentlige kontrols hyppighed og omfang er baseret på risikoanalyser.
- Det indebærer mulighed for at implicere virksomhedens personale i visse sektorer og på visse betingelser.
- Det omfatter uddannelseskrav til alt personale, der udfører offentlig kontrol.

Levende toskallede bløddyr

Forslaget gør det klarere, hvilke foranstaltninger den ansvarlige myndighed skal træffe for at sikre produkternes sikkerhed.

Foranstaltningerne omfatter etablering af et program for overvågning af produktionsområder med henblik på bl.a. at kontrollere:

- Den mikrobiologiske kvalitet af levende toskallede bløddyr.
- Forekomst af kemiske forureninger i levende toskallede bløddyr, herunder fastlæggelse af sæsonvariationer for både human og animalsk forurening af produktionsområderne.

Myndighederne skal endvidere opstille et kontrolsystem med analytiske undersøgelser til verifikation af, at færdigvarerne er i overensstemmelse med kravene, herunder gældende grænseværdier.

Fiskevarer

Forslaget skal gøre det klarere, hvilke foranstaltninger den ansvarlige myndighed skal træffe for at sikre den sundhedsmæssige sikkerhed af fiskevarer.

Kontrollen skal omfatte sensorisk overvågning og – hvor sensoriske stikprøver giver anledning til tvivl – kemiske analyser til måling af friskhed (TVB-N analyser). Der skal endvidere gennemføres overvågning for histamin, overvågning af forureninger, mikrobiologiske stikprøver, overvågning af parasitter samt kontrol af om giftige fisk markedsføres.

Mælk og mejeriprodukter

Forslaget søger at tydeliggøre ansvarsfordelingen mellem henholdsvis myndighederne og virksomhedslederne.

Kontrol med rå mælk og mejeriprodukter skal ske på følgende områder:

- Kontrol med besætninger
- Kontrol med den rå mælk ved afhentning
- Kontrol med mejeriprodukter

Kontrol med animalske fødevarer indført fra tredjelande

Det generelle princip er, at myndighederne i tredjelande skal garantere, at fødevarerne opfylder de samme eller tilsvarende krav, som stilles til fødevarer produceret i EU. Der er derfor krav om forudgående EU-accept af tredjelandenes kontrolsystem og om forudgående EU-accept af de virksomheder, som producerer fødevarer med henblik på eksport til EU. Der stilles herudover krav om, at et

certifikat udstedt af de kompetente myndigheder i det aktuelle tredjeland skal ledsage de enkelte partier af fødevarer ved importen i EU.

Sammenhæng med øvrige EU-regler om kontrol

Forslaget skal ses i sammenhæng med de øvrige EU-regler, der udformes som følge af Kommissionens Hvidbog om fødevarer sikkerhed. Det drejer sig for det første om den i januar 2002 vedtagne "EU-fødevarerlov" forordning om generelle principper og krav i fødevarer lovgivningen, om oprettelse af den Europæiske Fødevarer sikkerhedsautoritet og om procedurer vedrørende fødevarer sikkerhed. For det andet drejer det sig om forslaget til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om officiel foderstof- og fødevarer kontrol (den generelle kontrolforordning). Den generelle kontrolforordning beskriver de generelle principper for kontrol og suppleres af forslaget om kontrol med animalske produkter.

Forslaget beskriver den særlige kontrol, medlemsstaterne skal udføre for at påse, at reglerne i bl.a. forslag 1 og 2 i hygiejnepakken følges. Forslag 1 indeholder de generelle hygiejnebestemmelser, mens forslag 2 indeholder særlige bestemmelser om hygiejne for animalske produkter. Forslag 1 og 2 er rettet til virksomhedslederne, hvorimod forslag 3 primært er rettet til medlemsstaterne og stiller krav om udførelse af kontrol. Der er således en tæt sammenhæng mellem specielt forslag 2 og forslag 3.

Komitéprocedurer

Forslaget indeholder en række hjemler til, at Kommissionen kan fastsætte nærmere bestemmelser efter forskriftsproceduren, jf. art. 5 i Rådets afgørelse 1999/468/EF om fastsættelse af de nærmere vilkår for udøvelsen af de gennemførelsesbeføjelser, der tillægges Kommissionen.

Kommissionen kan:

- ændre eller supplere bilagene for at tage hensyn til den videnskabelige og tekniske udvikling,
- vedtage eventuelle gennemførelsesbestemmelser, der er nødvendige for at sikre en ensartet anvendelse af forordningen.

Udover de generelle bestemmelser er der beskrevet en række specifikke områder, hvor Kommissionen kan fastsætte gennemførelsesbestemmelser eller ændre bilagene, herunder mikrobiologiske kriterier for hygiejnekontrol i produktionsanlæg, alternative kontrolmetoder for kødkontrol, kriterier for test af kontrolpersonalets kvalifikationer, praktiske metoder til offentliggørelse af lister over tredjelande og virksomheder i tredjelande samt kriterier for brug af elektroniske certifikater.

Udtalelser

Europa-Parlamentet har afgivet udtalelse efter 1. behandling af forslaget på plenar-møde den 2.-5. juni 2003. Kommissionen har accepteret en del af Europa-Parlamentets ændringsforslag. Disse ændringsforslag er søgt indarbejdet i den seneste udgave af forslaget. Europa-Parlamentet lægger i sin udtalelse vægt på embedsdyrlægen som en central figur i kontrollen med animalske produkter, og

den offentlige kontrols uafhængighed. Parlamentet anfører, at der skal tages særlige hensyn til de små håndværksmæssige virksomheder, og en vis fleksibilitet er nødvendig for denne type af virksomheder. Parlamentet anfører desuden, at det er nødvendigt at tage hensyn til de særlige udfordringer i forbindelse med fiske- og akvakulturprodukter. Parlamentet har endvidere understreget betydningen af en streng offentlig kontrol med fødevarer, både varer produceret i EU og varer importeret fra tredjelande.

Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg har den 26. februar 2003 afgivet udtalelse til forslaget, hvori de bemærker at:

- EØSU støtter fuldt ud Kommissionens forslag.
- EØSU støtter især, at tilsyn og kontrolordninger skal gælde for alle produktionsfaser fra stald til bord.

Gældende dansk ret

Forordningens område er i dag reguleret i følgende regelsæt (2 love, 21 bekendtgørelser og 2 cirkulærer):

- Lov nr. 471 af 1. juli 1998 om fødevarer m.m. (fødevareloven)
- Lov nr. 351 af 2. juni 1999 om sygdomme og infektioner hos dyr
- Bek. nr. 469 af 12. august 1982 om trikinkontrol med kød af vildsvin og bjørne m.m.
- Bek. nr. 202 af 15. april 1993 om sundhedsmæssige betingelser for fiskeri, behandling, tilvirkning og omsætning af levende, toskallede bløddyr
- Bek. nr. 201 af 16. april 1993 om beskyttelse af dyr under transport
- Bek. nr. 464 af 27. maj 1994 om kontrol med levnedsmidler m.m. bestemt til transport
- Bek. nr. 878 af 2. oktober 1994 om fersk fjerkrækød
- Bek. nr. 1037 af 14. december 1994 om slagting og aflivning af dyr
- Bek. nr. 1072 af 10. december 1996 om oplagring m.v. i forbindelse med visse godkendelser meddelt under henvisning til levnedsmiddellovens § 34
- Bek. nr. 10 af 9. januar 1997 om kvalitetsbedømmelse og kvalitetsafregning af mælk leveret til mælkeproducerende virksomheder
- Bek. nr. 155 af 19. februar 1997 om helbredskontrol m.v. på visse levnedsmiddelvirksomheder
- Bek. nr. 806 af 22. oktober 1997 om omsætning, tilvirkning m. v. af fisk og fiskevarer i land
- Bek. nr. 155 af 27. februar 1998 om behandling og opbevaring m.v. af fisk og fiskevarer om bord i fartøjer
- Bek. nr. 723 af 25. juli 2000 om veterinærkontrol ved indførsel af animalske fødevarer
- Bek. nr. 74 af 6. februar 2001 om fjerkrækontrol
- Bek. nr. 198 af 22. marts 2001 om fødevarehygiejne m. v.
- Bek. nr. 26 af 18. januar 2002 om autorisation m.v. ved behandling og salg af fødevarer m.v. samt kontrolmærkning af animalske fødevarer
- Bek. nr. 775 af 16. september 2002 om fersk kød m.v.
- Bek. nr. 950 af 27. november 2002 om fødevarehygiejne for mælk, æg og produkter m.v.
- Bek. nr. 1009 af 11. december 2002 om kød af vildt, opdrættet vildt og kaniner

- Bek. nr. 25 af 14. januar 2003 om mælkeprodukter m.v.
- Bek. nr. 360 af 21. maj 2003 om egenkontrol i fødevarer m.v.
- Cirkulære om udøvelse af fjerkrækontrol af 14. maj 1991
- Cirkulære om udøvelse af kødkontrol af 6. maj 1996 (erstattes pr. 1. september 2003 af cirkulære nr. 34 af 21. maj 2003)

Konsekvenser

En vedtagelse af forslaget skønnes at styrke beskyttelsesniveauet i Danmark. Kontrollen med animalske produkter skal ifølge forslaget bestå i en risikobaseret kontrol fra jord til bord. Det skønnes, at kontrollen i højere grad vil kunne rettes mod risikofyldte områder og dermed give forbrugere sundere fødevarer.

Vedtages forslaget som forordning, vil det betyde, at en række danske bekendtgørelser og cirkulærer skal ophæves eller ændres. En vedtagelse af forslaget vil ikke kræve lovændring.

Som følge af HACCP (Hazard Analysis and Critical Point) -kravene, som generelt indføres for alle fødevarer, bortset fra primærproduktion, vil virksomhedslederne fremover få et øget og mere klart ansvar for at kontrollere fremstillingsprocessen, så produktionen af sikre fødevarer sikres. Myndighederne skal føre tilsyn med den løbende kontrol, som virksomheden gennemfører.

I forslaget gives der mulighed for at lempe kontrollen med mindre virksomheder samt at overdrage dele af kontrollen til visse typer virksomheder, samt udvidet adgang til anvendelse af egenkontrol. Samtidig stilles der yderligere uddannelseskra v til embedsdyrlæger og tilsynsteknikere.

Hvis forslaget på nogle områder medfører højere kontrolomkostninger, forudsættes disse som hidtil at påhvile erhvervet.

Høring

Fødevarerministeriet har sendt forslaget i høring i Det Rådgivende Fødevarerudvalg samt i §2-udvalget. Endvidere har Fødevaredirektoratet i medfør af Fødevarelovens § 6, stk. 1, sendt forslaget i høring til en bred kreds af organisationer og myndigheder. I den anledning skal det bemærkes at:

Danske Slagterier (DS) finder, at forslaget er et skridt på vejen til en længe tiltrængt modernisering af kontrollen med animalske produkter, og forslaget viser, at den ny videnskabelige rådgivning gør det muligt at tilrettelægge kontrollen på grundlag af videnskabelige data og risikoanalyser. DS finder dog, at denne mulighed kun i nogen grad udnyttes i forslaget.

Desuden finder DS, at kravene til oplysninger om fødevarerækeden bør baseres på en konkret vurdering af, hvilke informationer der er nødvendige for at sikre kødets fødevarer mæssige sikkerhed. DS finder endvidere, at tilsynsteknikere bør kunne benyttes til levende syn på nærmere angivne betingelser. Hvad angår post-mortem (PM)-kontrol, mener DS, at den normale kontrol bør være en visuel kontrol, og at krav om yderligere palpering og indsnit bør baseres på en risikoanalyse.

Endelig anfører DS, at hvis virksomhedens eget personale kun må sortere unormalt fra normalt, er det tilstrækkeligt med en mindre omfattende træning end den, der gives tilsynsteknikerne.

Kødbranchens Fællesråd (KF) glæder sig over, at den overordnede filosofi er, at kødkontrollen skal tilrettelægges på et grundlag af videnskabelige data og risikoanalyser.

KF efterlyser en begunstiging af de producenter, som igennem en vis fastsat periode har dokumenteret, at de har orden i eget hus.

Endelig finder KF, at der mangler overvejelser om, hvordan primærbrug kan opnå en form for certificering, sådan at kravene til information om fødevarekæden kan tilpasses den reelle risiko.

Den Danske Dyrlægeforening (DDD) finder, at indsyning af dyrene (ante-mortem (AM)-kontrol) skal foretages af en embedsdyrlæge, som har den fornødne veterinærvidenskabelige uddannelse og således ikke af en ikke-kliniker.

DDD finder endvidere, at såfremt embedsdyrlægen ikke hele tiden er tilstede på små slagterier, kan tilsynsteknikerens arbejde ikke overvåges, og her er definitionen af "små virksomheder" essentiel. Udgangspunktet må være, at dyrlægen skal være tilstede ved undersøgelsen både før og efter slagting.

Endelig finder DDD, at bestemmelsen om, at virksomhedens eget personale kan inddrages i kontrollen, er i strid med princippet om en uafhængig offentlig kontrol (jf. forslag til forordning om officiel foderstof- og fødevarekontrol).

COOP Danmark (COOP) finder, at omlægningen af kødkontrollen fra den traditionelle og rutineprægede kontrol med fokus på sygdomme hos dyrene til en mere målrettet kontrol mod farer, der kan true konsumenternes sundhed og sikkerhed, længe har været tiltrængt. Større ansvar for kontrolopgaven hos virksomhederne selv hilses også velkomment. Imidlertid finder COOP dog ikke, at ordningen, hvor virksomhedens eget personale kan varetage kontrollen, bør kunne udvides til slagtekalve på grund af det særlige kontrolbehov med specificeret risikomateriale (SRM).

Hvad angår mælk finder COOP, at suspending af leverance af rå mælk i alvorlige tilfælde skal ske øjeblikkeligt eller med en kortere frist til at bringe forholdene i orden end de i forslaget nævnte 3 måneder.

Fødevareindustrien i Dansk Industri (FI) finder det positivt, at den officielle kontrol baseres på virksomhedernes egenkontrol.

FI finder, at det bør indskræpes, at embedsdyrlægens opgaver så vidt muligt skal baseres på tilsynet af HACCP-procedurerne, og at disse består af dokumentkontrol suppleret med stikprøver af kritiske kontrolpunkter.

Endelig er FI enig i, at virksomhedens eget personale kan inddrages i udførelsen af den officielle kontrol uden sundhedsmæssige risici. FI står dog uforstående overfor, at ordningen kun kan udvides til svine- og slagtekalvesektorene, såfremt medlemsstaterne har mindst 5 års erfaring med lignende opgaver fra fjerkræ- og kaninsektorerne.

FI har understreget vigtigheden i, at muligheden for at importen af russiske fisk til den danske fiskeforarbejdningsindustri opretholdes.

Mejeriforeningen finder, at bilag 4, afsnit C, om kontrol af mejeriprodukter bør udgå, idet afsnittet ikke bidrager med supplerende bestemmelser i forhold til den generelle kontrolforordning, og da der ikke synes at være behov for, at mejerier håndteres anderledes end andre fødevareraktiviteter.

Landbrugsraadet finder overordnet, at der er behov for en modernisering af kontrollen med produkter til konsum af animalsk oprindelse. Landbrugsraadet vurderer, at de i forslaget nævnte inspektionsopgaver, der skal udføres inden slagtning, virker omfattende og bureaukratiske. Det bør i forslaget sikres, at de oplysninger, der bliver krævet om fødevareraktiviteten, har direkte relation til fødevareraktivitet og er baseret på et videnskabeligt grundlag samt en risikoanalyse. Landbrugsraadet finder det ganske uacceptabelt, hvis de lempelser, der foreslås i inspektionen på slagterierne, automatisk medfører ekstra kontrol i primærproduktionen. Med hensyn til embedsdyrlægens inspektionsopgaver indenfor fjerkræområdet, bør det sikres, at de tilpasses, så de ligner de nuværende krav til AM-rapporter.

Forbrugerrådet er overvejende positiv overfor forslaget og dets intentioner om at gøre kontrollen mere tidssvarende og baseret på risikoanalyser. Forbrugerrådet finder det dog problematisk at uddelegere egentlige kontrolopgaver til virksomhederne selv og efterlyser en mere klar definition på hvilke opgaver der ligger indenfor egenkontrollen, og hvilke opgaver der ligger indenfor den offentlige kontrol med egenkontrollen.

Sagen har været drøftet i §2-udvalget (landbrug) den 13. november 2002 og den 26. marts 2003, hvor Landbrugsraadet støttet af Dansk Familielandbrug og Den Økologiske Landsforening har støttet princippet om en højere grad af egenkontrol, men har samtidig understreget, at reglerne om videregivelse af oplysninger fra bedrifterne til virksomhederne findes for bureaukratiske og ikke vil højne fødevareraktiviteten. Virksomhederne bør have ansvaret for slutproduktet og bør i den anledning stille krav overfor leverandøren.

Sagen har senest været drøftet i §2-udvalget (landbrug) den 9. juli 2003, hvor Landbrugsraadet understregede vigtigheden af, at omfanget af oplysninger fra primærproduktionen ikke bliver for omfattende.

Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Der er oversendt grundnotater til Folketingets Europaudvalg om sagen den 20. august 2002 samt den 10. september 2002. Sagen har været forelagt Folketingets Europaudvalg den 22. november

2002, jf. aktuelt notat af 14. november 2002 og senest den 4. april 2003, jf. aktuelt notat af 28. marts 2003.

b) Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om ophævelse af visse direktiver om levnedsmiddelhygiejne og sundhedsbetingelser for produktion og afsætning af visse animalske produkter til konsum og om ændring af direktiv 89/662/EØF og 91/67/EØF (V)

Nyt notat

Baggrund

Forslaget er forslag 5 i hygiejnepakken bestående af 5 enkeltforslag, som Kommissionen ved KOM dok. (2000) 438 endelig af 14. juli 2000 har fremsendt.

Forslagene blev oversendt til Rådet den 14. juli 2000.

Nærheds- og proportionalitetsprincippet

Forslaget skal ophæve eksisterende EU-lovgivning om fødevarerhygiejne og om offentlig kontrol med animalske produkter til konsum, som bliver erstattet af kommende EU-bestemmelser om hygiejne og offentlig kontrol. Regeringen vurderer, at nærheds- og proportionalitetsprincippet er opfyldt.

Formål og indhold

Forslaget er en del af den såkaldte hygiejnepakke. Forslagene regulerer fødevarerhygiejne, kontrol og dyresundhed. Forslaget om dyresundhed er vedtaget som Rådets direktiv 2002/99/EF af 16. december 2002 om dyresundhedsbestemmelser for produktion, tilvirkning, distribution og indførsel af animalske produkter til konsum. De øvrige 4 forslag behandles for øjeblikket i Europa-Parlamentet og Rådet i overensstemmelse med de gældende procedurer.

Nærværende forslag ophæver eksisterende EU-lovgivning om fødevarerhygiejne og offentlig kontrol med animalske produkter til konsum, som bliver erstattet af kommende EU-bestemmelser om hygiejne og offentlig kontrol i forslag 1, 2 og 3 i hygiejnepakken.

Udtalelser

Europa-Parlamentet har afgivet udtalelse efter 1. behandling af forslaget på plenar-møde den 2.-5. juni 2003. Europa-Parlamentet ønsker, at det fremgår af forslaget, at direktivet skal efterkommes senest 1 år efter dets vedtagelse i stedet for, at der angives en bestemt dato.

Gældende dansk ret

Hygiejnepakkens område er i dag reguleret i følgende regelsæt (2 love, 21 bekendtgørelser og 2 cirkulærer):

- Lov nr. 471 af 1. juli 1998 om fødevarer m.m. (fødevareloven)
- Lov nr. 351 af 2. juni 1999 om sygdomme og infektioner hos dyr
- Bek. nr. 469 af 12. august 1982 om trikinontrol med kød af vildsvin og bjørne m.m.
- Bek. nr. 202 af 15. april 1993 om sundhedsmæssige betingelser for fiskeri, behandling, tilvirkning og omsætning af levende, toskallede bløddyr

- Bek. nr. 201 af 16. april 1993 om beskyttelse af dyr under transport
- Bek. nr. 464 af 27. maj 1994 om kontrol med levnedsmidler m.m. bestemt til transport
- Bek. nr. 878 af 20 oktober 1994 om fersk fjerkrækød
- Bek. nr. 1037 af 14. december 1994 om slagting og aflivning af dyr
- Bek. nr. 1072 af 10. december 1996 om oplagring m.v. i forbindelse med visse godkendelser meddelt under henvisning til levnedsmiddellovens § 34
- Bek. nr. 10 af 9. januar 1997 om kvalitetsbedømmelse og kvalitetsafregning af mælk leveret til mælkeproducerende virksomheder
- Bek. nr. 155 af 19. februar 1997 om helbreds kontrol m.v. på visse levnedsmiddelvirksomheder
- Bek. nr. 806 af 22. oktober 1997 om omsætning, tilvirkning m. v. af fisk og fiskevarer i land
- Bek. nr. 155 af 27. februar 1998 om behandling og opbevaring m.v. af fisk og fiskevarer om bord i fartøjer
- Bek. nr. 723 af 25. juli 2000 om veterinærkontrol ved indførsel af animalske fødevarer
- Bek. nr. 74 af 6. februar 2001 om fjerkrækontrol
- Bek. nr. 198 af 22. marts 2001 om fødevarehygiejne m. v.
- Bek. nr. 26 af 18. januar 2002 om autorisation m.v. ved behandling og salg af fødevarer m.v. samt kontrolmærkning af animalske fødevarer
- Bek. nr. 775 af 16. september 2002 om fersk kød m.v.
- Bek. nr. 950 af 27. november 2002 om fødevarehygiejne for mælk, æg og produkter m.v.
- Bek. nr. 1009 af 11. december 2002 om kød af vildt, opdrættet vildt og kaniner
- Bek. nr. 25 af 14. januar 2003 om mælkeprodukter m.v.
- Bek. nr. 360 af 21. maj 2003 om egenkontrol i fødevarevirksomheder m.v.
- Cirkulære om udøvelse af fjerkrækontrol af 14. maj 1991
- Cirkulære om udøvelse af kødkontrol af 6. maj 1996 (erstattes pr. 1. september 2003 af cirkulære nr. 34 af 21. maj 2003)

Konsekvenser

En vedtagelse af forslaget vil betyde, at en række danske bekendtgørelser og cirkulærer skal ophæves eller ændres. En vedtagelse af forslaget vil ikke kræve lovændring.

En vedtagelse af forslaget skønnes at medføre en betydelig forenkling af lovgivningen på fødevareområdet.

Høring

Fødevareministeriet har sendt forslaget i høring i Det Rådgivende Fødevareudvalg samt i §2-udvalget som en del af hygiejnepakken. Endvidere har Fødevaredirektoratet i medfør af Fødevarelovens § 6, stk. 1, sendt forslaget i høring til en bred kreds af organisationer og myndigheder som en del af hygiejnepakken. Ingen af høringsparterne har afgivet bemærkninger til forslag 5.

Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Der er ikke tidligere fremsendt et specifikt notat til Folketinget Europaudvalg om dette forslag, men forslaget blev nævnt i grundnotater af 20. august 2002 samt 10. september 2002.

3. Sameksistens mellem genetisk modificerede, konventionelle og økologiske afgrøder **KOM dok. foreligger ikke**

Revideret genoptryk af aktuelt notat af 15. maj 2003. Ændringer er markeret i marginen.

Baggrund

Punktet skal ses som opfølgning på flere rådsmøder, hvor spørgsmålet om sameksistens er blevet drøftet – senest på rådsmødet (landbrug) den 26.-27. maj 2003.

Nærheds- og proportionalitetsprincippet

Der er ikke redegjort for nærheds- og proportionalitetsprincippet, da der er tale om en information fra Kommissionen.

Formål og indhold

På rådsmødet den 22. juli 2003 forventes en kort orientering fra Kommissionen. Kommissionen har tidligere givet udtryk for, at sameksistens primært er et økonomisk og juridisk spørgsmål, hvor den centrale problemstilling er det økonomiske tab som økologiske og konventionelle landmænd kan få, hvis der sker en spredning. Kommissionen har også givet udtryk for, at dette er problemstillinger, der bedst håndteres på medlemsstatsniveau. Kommissionen forventes kort efter Rådsmødet at fremlægge såkaldte guidelines for sameksistens.

Udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke høres.

Gældende dansk ret

Der findes for øjeblikket ikke nationale eller EU-bestemmelser, der fuldt ud regulerer de problemstillinger, der kan opstå ved dyrkning af genmodificerede afgrøder, herunder erstatningsansvar ved spredning til konventionelt og økologisk landbrug.

Konsekvenser

Da der ikke foreligger noget konkret udspil fra Kommissionen, er det ikke muligt at vurdere de lovgivningsmæssige, statsfinansielle og samfundsøkonomiske konsekvenser som et eventuelt forslag vil have.

Høring

Der er mundtligt på flere møder i § 2-udvalget (landbrug) blevet informeret om, at Kommissionen vil orientere om arbejdet med sameksistens.

Det er blevet modtaget positivt af erhvervet, at der er undersøgelser i gang på EU-plan om sameksistensproblematikken. Der er generel enighed om, at der bør presses på for på sigt at få fælles EU-regler, herunder at såsædsproblematikken er vigtig. Landbrugsraadet ønsker, at der arbejdes for fælles lave grænseværdier for det økologiske område (lavere end 0,9%).

Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen om sameksistens har tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg den 23. maj 2003 og den 14. februar 2003 jf. aktuelt notat af 15. maj 2003 samt 11. februar 2003.

4. Forslag til Rådets forordning om forvaltning af fiskeriindsatsen, for så vidt angår visse fiskerizoner og visse fiskeressourcer i EF, og om ændring af forordning (EØF) nr. 2847/93 (Vestlige farvande) KOM dok. (2002) 739 endelig

Revideret genoptryk af aktuelt notat af 30. maj 2003. Ændringerne er markeret i marginen.

Baggrund

Kommissionen fremlagde på Rådsmødet den 16.-20. december 2002 ovennævnte forslag. Forslaget er formelt oversendt til Rådet den 19. december 2002.

Forslaget er fremsat med hjemmel i TEF artikel 37 og kan vedtages af Rådet med kvalificeret flertal efter høring af Europa-Parlamentet.

Forslaget er sat på dagsordenen til det kommende rådsmøde i juli med henblik på opnåelse af politisk enighed.

Nærheds- og proportionalitetsprincippet

Forslaget vedrører gennemførelsen af EU's fælles fiskeripolitik.

Formål og indhold

Baggrunden for forslaget er, at overgangsordningerne i forbindelse med Spaniens og Portugals tiltrædelse udløb den 31. december 2002, og at Rådets juridiske tjeneste har vurderet, at reguleringen af fiskeriindsatsen i de vestlige farvande (ICES-områder Vb og VI-X), som er etableret i Rådets forordninger nr. 685/95 og 2027/95, bortfalder i det omfang, den er afledt af Tiltrædelsesakten for Spanien og Portugal og indebærer en forskelsbehandling af medlemsstaterne.

Forslaget tager sigte på at garantere en stabil fiskeriindsats i de vestlige farvande på grundlag af den fiskeriindsats, som alle medlemslandenes fartøjer har udøvet de seneste år og under hensyn til den aktuelle kvotesituation.

Forslaget indebærer, at

- medlemsstaterne skal vurdere fiskeriindsatsen for demersale (bundfisk) fiskerier, og som noget nyt, også for pelagiske (stimefisk) fiskerier i perioden 1998-2002 i de underområder, der er nævnt i forslagets bilag I og II,
- medlemslandene allokerer den nødvendige fiskeriindsats i de enkelte underområder på baggrund af den vurderede fiskeriindsats i referenceperioden og på baggrund af de disponible fiskerimuligheder i 2003.
- Kommissionen efter samråd med medlemsstaterne skal forelægge Rådet et forslag til forordning om fastsættelse af den maksimale årlige fiskeriindsats for hver medlemsstat og hvert fiskeri.
- Der stadig kun skal være begrænset adgang for tunfiskerfartøjerne til farvandene i nogle af EU's fjernområder (Azorerne, De Kanariske Øer, Madeira) og
- Overvågnings- og kontrolforanstaltningerne i afsnit IIa i forordning (EF) nr. 2847/93 bibeholdes, idet der dog er taget højde for, at ordningerne for Spaniens og Portugals tiltrædelse er udløbet.

Udtalelser

Europa-Parlamentet ønsker, jf. udtalelse af 4. juni 2003, følgende tekst indsat som ny artikel 1:

”Denne forordning anerkender den vitale rolle, som bevaringsområder spiller for udviklingen af en bæredygtig fiskeripolitik, samt den irske kasses nøgleposition som en af EU's mest følsomme yngre- og gydepladser. Følgelig opretholdes forordning (EF) nr. 2847/93 og (EF) nr. 685/95 i en periode på ti år. Efter udløbet af denne periode gennemfører ICES og STECF en undersøgelse med henblik på at fastslå, om politikken om begrænset adgang har bidraget til at opfylde målene med genopretningsplanen for torsk, dvs. genopbygning af de truede bestande.”

Konsekvenser

Forslaget forventes ikke at have statsfinansielle eller lovgivningsmæssige konsekvenser. I lyset af forhandlingerne vil de samfundsøkonomiske konsekvenser blive nærmere vurderet.

Høring

I §5-udvalget nævnte Danmarks Pelagiske Producentorganisation og Danmarks Fiskeriforening, at man skulle være opmærksom på, at fastsættelsen af et loft over indsatsen i pelagiske fiskerier i de vestlige farvande ikke begrænsede adgangen til at fiske på en ufordelt kvote for blåhvilling, hvis den blev indført autonomt af EU. Danmarks Pelagiske Producentorganisation fandt ikke, at indsatsregulering var en hensigtsmæssig forvaltningsform i de pelagiske fiskerier, hvor det kunne være hensigtsmæssigt med større fleksibilitet mellem farvandsområder. Danmarks Fiskeriforening kunne ikke generelt støtte større fleksibilitet mellem farvandsområder, der i givet fald måtte vurderes fra sag til sag.

Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Forslaget har senest været forelagt Folketingets Europaudvalg til forhandlingsoplæg den 6. juni 2003, jf. aktuelt notat af 30. maj 2003.

Det forventede indhold af forslaget har været forelagt Folketingets Europaudvalg den 13. december 2002, jf. aktuelt notat af 5. december 2002. Det endelige forslag har endvidere været forelagt Folketingets Europaudvalg til orientering den 4. april 2003, jf. aktuelt notat af 28. marts 2003 og til orientering den 23. maj 2003, jf. aktuelt notat af 15. maj 2003.

5. Genopretning:

a) Forslag til Rådets forordning om foranstaltninger til genopretning af torskebestande

KOM dok. (2003) 237 endelig

b) Forslag til Rådets forordning om foranstaltninger til genopretning af den nordlige kulmulebestand

KOM dok. (2003) 374 endelig

a) Genopretning af torskebestande

Revideret genoptryk af grundnotat af 3. juni 2003. Ændringerne er markeret i marginen.

Baggrund

Kommissionen har ved KOM dok. (2003) 237 af 6. maj 2003 fremsat et revideret forslag til Rådets forordning om foranstaltninger til genopretning af torsk, som erstatter Kommissionens tidligere fremsatte forslag KOM dok. (2001)724 og KOM dok. (2002)773. Dette forslag vil, når det er vedtaget, erstatte den midlertidige genopretningsplan vedtaget som bilag XVII i TAC/kvote forordningen for 2003. Forslaget er oversendt til Rådet den 7. maj 2003.

Forslaget er fremsat med hjemmel i TEF artikel 37 og kan vedtages af Rådet med kvalificeret flertal efter høring af Europa-Parlamentet.

Forslaget er sat på dagsorden for det kommende rådsmøde med henblik på drøftelse.

Nærheds- og proportionalitetsprincippet

Der er ikke redegjort for nærheds- og proportionalitetsprincippet, idet forslaget er et led i gennemførelsen af EU's fælles fiskeripolitik.

Formål og indhold

I december 2002 traf Rådet en beslutning om en midlertidig genopretningsplan for torsk, der trådte i kraft den 1. februar 2003. Genopretningsplanen findes som bilag XVII i TAC/kvote forordningen

for 2003. Den midlertidige genopretningsplan består af et havdagesystem, hvor der tildeles havdage alt efter hvilket redskab, det enkelte fartøj fisker med. Rådet besluttede endvidere i december 2002 i samarbejde med Kommissionen, at Kommissionen hurtigst muligt skulle fremlægge et revideret forslag til en flerårig genopretningsplan for torsk, som efter vedtagelsen skal erstatte det gældende midlertidige havdagesystem.

Det foreliggende forslag udgør den langsigtede genopretningsplan for torsk i Kattegat, Nordsøen, Skagerrak, Den Engelske Kanal, farvandet vest for Skotland og Det Irske Hav, og tidshorizonten for genopretningsplanen er ifølge Kommissionen 5 til 10 år.

En genopretningsplan for kulmule er fremsat den 27. juni 2003.

Forslaget indeholder følgende elementer:

- opstilling af biologiske mål for genopretning af torsk,
- en metode til fastsættelse af TAC'er for torsk,
- en reduktion af fiskeriindsatsen - især for fartøjer med fangst af torsk og
- kontrolregler.

Opstilling af biologiske mål for genopretning af torskebestande

Målet for genopretningsplanen er at genskabe bestanden af gydemodne torsk til følgende målniveauer (Bpa) fastsat i overensstemmelse med forsigtighedsprincippet:

Torsk i Kattegat	10.500 tons
Torsk i Nordsøen, Skagerrak og Den Engelske Kanal	150.000 tons
Torsk vest for Skotland	22.000 tons
Torsk i Det Irske Hav	10.000 tons

Målet anses først for nået, når bestanden vurderes at have opnået den ønskede størrelse i to på hinanden følgende år. Når målet er nået, skal Rådet på baggrund af forslag fra Kommissionen vedtage en flerårig forvaltningsplan.

En metode til fastsættelse af TAC'er for de berørte bestande

Der fastsættes som nu årlige tilladte fangstmængder for de berørte bestande. Når bestanden er under målniveauet, fastsættes fangstmængden således, at der tilsigtes en stigning i gydemodne fisk ved et års udgang i forhold til et års begyndelse med 30%. Der indføres en grænse for årlige udsving i fangstmængden på 15%, idet fiskeridødeligheden (Fpa) dog ikke må overstige: 0,60 for torsk i Kattegat og vest for Skotland, 0,65 for torsk i Nordsøen, Skagerrak og Den Engelske Kanal og 0,72 i Det Irske Hav.

Såfremt bestanden kommer under det absolutte minimumsniveau (Blim), der er defineret i artikel 5, skal Rådet på baggrund af forslag fra Kommissionen vedtage skrappe foranstaltninger.

Reduktion af fiskeriindsatsen for fartøjer med fangst af torsk eller sperling og/eller tobis

Rådet vedtager på baggrund af forslag fra Kommissionen en reduktion af fiskeriindsatsen, som bliver fordelt på medlemslandene i forhold til hvor meget torsk, der er landet af det pågældende land i forhold til EU-landingerne, målt i kilowatt-dage. Dernæst skal medlemslandene selv fordele disse dage til fartøjer, der fisker efter torsk.

For så vidt angår sperling og/eller tobis reduceres den gennemsnitlige fiskeriindsats, målt i kilowatt-dage, i referenceperioden med 10%.

Som basis for en regulering ved brug af fiskeriindsats oprettes en database baseret på oplysninger fra 2000-2002 på fartøjsniveau om bl.a. motorkraft, landinger af torsk samt antal havdage i referenceperioden. Referenceperioden vil efterfølgende være rullende. Databasen skal også indeholde oplysninger om fartøjer, der lander tobis og/eller sperling. Medlemslandene skal desuden opføre lister over fartøjer, der må lande henholdsvis torsk eller sperling og/eller tobis.

En havdag defineres på samme måde som under den gældende havdageordning.

Fartøjer, der ikke er omfattet af ovennævnte lister, må ikke lande eller omlade torsk, kulmule, hvilling, rødspætte, tunge, tobis eller sperling fanget i områderne omfattet af dette forslag. Disse fartøjer må ej heller lande jomfruhummer i disse områder, medmindre de er fanget med tejner.

Der etableres mulighed for omfordeling af fiskeriindsats mellem fartøjer inden for samme fangstkategori og fangstområde.

Kontrolregler

Der foreslås:

- indsatskontrol i overensstemmelse med reglerne for indsatskontrol i de vestlige farvande,
- meldepligt forud for landing af mere end 1.000 kg torsk,
- meldepligt forud for omladning eller udsmid,
- krav om udpegning af havne, hvor der kan landes mere end 2.000 kg torsk,
- krav om at torsk holdes adskilt fra den øvrige fangst,
- mulighed for nationalt at stille krav om vejning ved landing samt
- krav om fangst- og landingsoplysninger i transportdokumenter.

Udtalelser

Europa-Parlamentet har endnu ikke udtalt sig om det reviderede forslag.

Konsekvenser

Forslaget forventes ikke at have lovgivningsmæssige konsekvenser. Forslaget vil medføre udgifter, der mindst ligger på niveau med de forventede udgifter til den midlertidige genopretningsplan. Disse udgifter er anslået til i 2004 at udgøre i alt 5,7 mill. kr. heraf 3,1 mill. kr. i lønsum og i 2,6 mill.

kr. i øvrig drift. Udgifterne skyldes udelukkende, at det vil være nødvendigt med indsættelse af ekstra kontrolhold for at kontrollere, at regelsættet bliver overholdt.

Høring

I §5-udvalget har Danmarks Fiskeriforening udtrykt bekymring for, at samtlige fiskerier under denne genopretningsplan vil blive ramt af reduktioner uanset mængden af fanget torsk. Danmarks Fiskeriforening udtrykte ønske om at deltage i den fordelingspolitiske diskussion, når forslaget er vedtaget, og fordelingen af havdage skal besluttes nationalt. Endvidere udtrykte Danmarks Fiskeriforening interesse for en afklaring af, hvordan forvaltningen skal indrettes, når bestanden er genopbygget. Endelig gav Danmarks Fiskeriforening udtryk for, at man ville vende tilbage med mere eksakte holdninger, når man har fået en mere præcis oversigt over konsekvenserne af forslaget.

SID og Dansk Fisk ønskede større fokus på tekniske bevaringsforanstaltninger i kombination med indsatsbegrænsninger frem for genopretningsplaner, der udelukkende fokuserer på indsatsbegrænsninger, således at fiskeriet bliver mere selektivt og discarden mindskes.

Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Der er fremsendt grundnotat den 6. juni 2003.

Der er fremsendt grundnotater om de tidligere forslag den 25. januar 2002 og den 7. februar 2003.

Det oprindelige forslag blev senest forelagt Folketingets Europaudvalg den 13. december 2002 i forbindelse med forelæggelse af rådsmøde (landbrug og fiskeri) den 16.-20. december 2002, jf. aktuelt notat af 5. december 2002.

b) Genopretning af den nordlige kulmulebestand

Nyt notat

Baggrund

Kommissionen har ved KOM dok. (2003) 374 af 27. juni 2003 fremsendt et forslag om foranstaltninger til genopretning af den nordlige kulmulebestand, som erstatter Kommissionens tidligere fremsatte forslag KOM dok. (2001)724 og KOM dok. (2002)773, der omfattede både torsk og kulmule. Forslaget er oversendt til Rådet den 30. juni 2003.

Forslaget er fremsat med hjemmel i TEF artikel 37 og kan vedtages af Rådet med kvalificeret flertal efter høring af Europa-Parlamentet.

Der er på rådsmødet den 22. juli 2003 lagt op til udveksling af synspunkter om forslaget på baggrund af spørgsmål, der udarbejdes af formandskabet.

Nærheds- og proportionalitetsprincippet

Der er ikke redegjort for nærheds- og proportionalitetsprincippet, idet forslaget er et led i gennemførelsen af EU's fælles fiskeripolitik.

Formål og indhold

Det reviderede forslag udgør den langsigtede genopretningsplan for kulmule i Nordsøen, Skagerrak og Kattegat, farvandet vest for Skotland, Den Engelske Kanal, Det Irske Hav, Det Keltiske Hav, farvandet vest for Irland og Biscayabugten (benævnt den nordlige kulmulebestand), og tidshorizonten for genopretningsplanen er ifølge Kommissionen 5 til 10 år.

Der er fremsat en separat genopretningsplan for torskbestande.

Forslaget indeholder følgende elementer:

- opstilling af biologiske mål for genopretning af kulmule,
- en metode til fastsættelse af TAC'er for kulmule,
- en reduktion af fiskeriindsatsen - især for fartøjer med fangst af kulmule og
- kontrolregler.

Opstilling af biologiske mål for genopretning af den nordlige kulmulebestand

Målet for genopretningsplanen er at genskabe den nordlige bestanden af gydemodne kulmuler til 143.000 tons - et målniveau (Bpa) fastsat i overensstemmelse med forsigtighedsprincippet.

Målet anses først for nået, når bestanden vurderes at have opnået den ønskede størrelse i to på hinanden følgende år. Når målet er nået, skal Rådet på baggrund af forslag fra Kommissionen vedtage en flerårig forvaltningsplan.

En metode til fastsættelse af TAC'er for den nordlige kulmule bestand

Der fastsættes som nu årlige tilladte fangstmængder for de berørte bestande. Når bestanden er under målniveauet, fastsættes fangstmængden således, at der tilsigtes en stigning i gydemodne fisk ved et års udgang i forhold til et års begyndelse med 10%. Der indføres en grænse for årlige udsving i fangstmængden på 15%, idet fiskeridødeligheden (Fpa) dog ikke må overstige 0,24.

Såfremt bestanden kommer under det absolutte minimumsniveau (Blim) på 103.000 tons skal Rådet vedtage skrapere foranstaltninger.

Der indføres en ordning for begrænsning af fiskeriindsatsen. Denne ordning vil kun omfatte de områder, der hvor størstedelen af den nordlige kulmulebestand befinder sig, dvs. farvandene vest for Irland, Det Keltiske Hav, Biscayabugten og den vestlige del af den engelske kanal. Kommissionen finder, at foranstaltningerne, der træffes i forbindelse med torskegenopretningsplanen, vil give tilstrækkelig beskyttelse af de mindre mængder nordlig kulmule, der findes i de områder, der ikke medtages under indsatsreguleringen i genopretningsplanen for nordlig kulmule.

Som basis for en regulering ved brug af fiskeriindsats oprettes en database baseret på oplysninger fra 2000-2002 på fartøjsniveau om bl.a. motoreffekt, landinger af kulmule samt antal havdage i referenceperioden. Referenceperioden vil efterfølgende være rullende. Medlemslandene skal desuden opføre en liste over fartøjer, der må lande kulmule.

En havdag defineres på samme måde som under den midlertidige genopretningsplan for torsk.

Fartøjer, der ikke er omfattet af ovennævnte liste, må ikke lande eller omlade nordlig kulmule, glas-hvarre og havtaske fanget i områderne underlagt indsatsbegrænsningen i dette forslag. Disse fartøjer må ej heller lande eller omlade jomfruhummer i disse områder, medmindre de er fanget med tejer.

Kontrolregler

Der foreslås:

- indsatskontrol i overensstemmelse med reglerne for indsatskontrol i de vestlige farvande,
- meldepligt forud for landing af mere end 1.000 kg nordlig kulmule,
- meldepligt forud for omladning eller udsmid,
- krav om udpegning af havne, hvor der kan landes mere end 2.000 kg kulmule,
- krav om at kulmule holdes adskilt fra den øvrige fangst,
- mulighed for nationalt at stille krav om vejning ved landing samt
- krav om fangst- og landingsoplysninger i transportdokumenter.

Udtalelser

Europa-Parlamentets udtalelse om det reviderede forslag foreligger endnu ikke.

Konsekvenser

Forslaget forventes ikke at have lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser.

Høring

§5-udvalget er blevet hørt og har ikke haft bemærkninger til forslaget.

Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Forslaget har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.

Der er fremsendt grundnotater om de tidligere forslag den 25. januar 2002 og den 7. februar 2003.

Det oprindelige forslag blev senest forelagt Folketingets Europaudvalg den 13. december 2002 i forbindelse med forelæggelse af rådsmøde (landbrug og fiskeri) den 16.-20. december 2002, jf. aktuelt notat af 5. december 2002.

6. **Meddelelse fra Kommissionen: "Vejen til en ensartet og effektiv gennemførelse af den fælles fiskeripolitik".**
KOM dok. (2003) 130 endelig

Nyt notat

Baggrund

Kommissionen har ved KOM dok. (2003) 130 af 21. marts 2003 fremlagt en meddelelse om vejen til en ensartet og effektiv gennemførelse af den fælles fiskeripolitik. Meddelelsen er modtaget i Rådet den 24. marts 2003. Rådet forventes at vedtage konklusioner om meddelelsen på det kommende rådsmøde i juli.

Nærheds- og proportionalitetsprincippet

Der er ikke redegjort for nærheds- og proportionalitetsprincippet, idet meddelelsen er en del af grundlaget for gennemførelsen af den fælles fiskeripolitik.

Formål og indhold

Som led i reformen af den fælles fiskeripolitik har Kommissionen fremlagt en meddelelse, der beskriver omfanget af og målene for en kortsigtet handlingsplan for forbedret samarbejde om håndhævelse samt et oplæg til et langsigtet forslag om oprettelse af en fælles inspektionsstruktur i EU.

Handlingsplan med henblik på samarbejde om håndhævelse

Kommissionen fremlægger i meddelelsen en handlingsplan, der har til formål at effektivisere kontrol og overvågning ved øget samarbejde mellem aktørerne i fiskeriet. Kommissionen lægger med handlingsplanen op til en prioritering af de tilgængelige midler på området, således at ressourcerne udnyttes mest effektivt.

Handlingsplanen indeholder 11 mål med tilhørende aktionspunkter:

- Prioritering i anvendelse af kontrol- og overvågningsressourcer i udvalgte fiskerier og bestande, herunder bestande i Skagerrak, Kattegat og Østersøen samt fokus på landinger fra illegalt fiskeri
- Effektivisering af kontrol og overvågning ved fastsættelse af fælles prioriteter, referencer og opgaver for inspektører
- Øget gennemsigthed til at vurdere effektiviteten af kontrol og overvågning
- Rationalisering af dataregistrering og -rapportering til myndighederne på baggrund af udarbejdelse af lovgivning til igangsættelse af pilotprojekter og test af elektroniske rapporteringsmuligheder og logbøger
- Effektivisering af kontrol og overvågning ved bedre adgang til oplysninger
- Garanteret fortrolighed ved oplysninger om enkelte fartøjer eller fiskere. Kommissionen undersøger enkelte landes procedurer og krav ved adgang til individuel data og vil, hvis der er behov, indføre minimumslovgivning på områ-

- Harmonisering af operative kommunikationsrutiner mellem kontrolfartøjer
- Effektivisering af opfølgning af overtrædelser begået af fartøjer, der sejler under andres lande flag
- Harmonisering af kontrol og overvågning ved hjælp af udveksling af inspektører og mulighed for at indberette uregelmæssigheder i kontrol til Kommissionen
- Ikke-diskriminatorisk kontrol og overvågning i hele EU ved udarbejdelse af et adfærdskodeks gældende for både inspektører og erhvervet
- Øget samarbejde mellem Kommissionen og medlemsstaternes myndigheder

Tidsplanen er ifølge meddelelsen, at den fremlagte handlingsplan skal gennemføres i 2003.

Oprettelse af en fælles inspektionsstruktur

Kommissionen ønsker at oprette en fælles inspektionsstruktur, et EU-fiskerikontrolorgan, som skal sikre en samordnet anvendelse af medlemsstaternes kontrol- og overvågningsressourcer, dvs. tilrettelæggelse og planlægning af de operative opgaver. Grundlæggende ændres ikke på medlemsstaternes ansvarsområder i forhold til kontrol og overvågning i den gældende ansvarsfordeling i grundforordningen 2371/2002.

EU-fiskerikontrolorganet skal være ansvarlig for udførelsen af de tildelte opgaver samt overholdelsen af det tildelte budget fra EU. Medlemsstaterne vil under den ny struktur være ansvarlig for, at der tildeles ressourcer til den fælles pulje, og at disse ressourcer overholder bestemmelser vedrørende planlægning, overvågningsfartøjer og –fly samt uddannelse af inspektører. Inspektørernes rolle vil være at observere, kontrollere og registrere resultater vedrørende fiskeriet samt sikre beviser ved overtrædelser.

Kommissionen vil i 2003 udarbejde en gennemførlighedsundersøgelse i samarbejde med medlemsstaterne og endvidere gennemføre en bench-marking undersøgelse, som muligvis vil påpege en mangel på ressourcer på kontrol- og overvågningsområdet og dermed medføre ekstra udgifter. Kommissionen forventer at fremlægge forslaget om en fælles inspektionsstruktur senere i år, og at forslaget vedtages i 2004.

Udtalelser

Europa-Parlamentet har endnu ikke udtalt sig.

Konsekvenser

Meddelelsen har ikke i sig selv lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser. Når der foreligger konkrete forslag vil konsekvenserne blive nærmere vurderet.

Høring

§5-udvalget har ikke haft bemærkninger til meddelelsen.

Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Meddelelsen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.

7. Den femte ministerkonference i WTO i Cancun- forhandlingerne på landbrugsområdet KOM dok. foreligger ikke

Revideret genoptryk af aktuelt notat af 28. marts 2003. Ændringerne er markeret i marginen.

Baggrund

I henhold til konklusionerne fra WTO's ministerkonference i Doha vedtaget den 14. november 2001 skulle der have været truffet beslutning om de såkaldte modaliteter på landbrugsområdet inden udgangen af marts 2003.

Formanden fra WTO's landbrugskomité (ambassadør Stuart Harbinson) fremlagde i overensstemmelse hermed et udkast til modaliteter den 17. februar 2003 med henblik på drøftelse i WTO's landbrugskomité den 24.-28. februar 2003. Sagen blev drøftet på Rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 17.-18. marts 2003.

Harbinsons andet reviderede udkast til modaliteter blev udsendt den 18. marts 2003 med henblik på drøftelse i WTO's landbrugskomité den 24.-29. marts 2003. Hverken dette møde eller efterfølgende konsultationer førte til enighed, hvorfor Harbinson p.t. alene har lavet et udkast til en statusrapport til WTO's Trade Negotiations Committee, som udover en status over forhandlingerne indeholder en afgrænsning af de væsentligste uenigheder indenfor forhandlingernes hovedområder samt en række centrale spørgsmål til forhandlingernes parter. Denne status fra Harbinson har karakter af et internt arbejdsblad.

På det kommende rådsmøde vil Kommissionen redegøre for status på forhandlingerne forud for mødet i Cancun.

Nærheds- og proportionalitetsprincippet

Der er ikke redegjort for nærheds- og proportionalitetsprincippet, da der ikke er tale om et EU-forslag.

Formål og indhold

De væsentligste elementer i det andet samlede udkast til modaliteter på landbrugsområdet i WTO er følgende:

Markedsadgang

Told

Toldreduktioner foreslås gennemført som et simpelt gennemsnit for alle landbrugsprodukter og med et minimum per enkelt toldlinje. Udgangspunktet er WTO-medlemmernes bundne toldsats, som

opgjort i det enkelte medlemslandelister. Toldreduktionerne foreslås gennemført i tre bånd, hvorved de nuværende højeste toldsats får de største toldreduktioner:

- Toldsatser over 90% reduceres gennemsnitligt 60% og minimum 45% pr. toldlinje.
- Toldsatser mellem 90% og 15% reduceres gennemsnitligt 50% og minimum 35% pr. toldlinje.
- Toldsatser på 15% og derunder reduceres gennemsnitligt 40% og minimum 25% pr. toldlinje.

Toldreduktionerne skal gennemføres over 5 år med lige store reduktioner hvert af årene.

Udviklingslande får mulighed for at erklære et vist antal landbrugsprodukter som "strategiske produkter" ud fra hensyn som bl.a. fødevarerforsyningsikkerhed og landdistriktsudvikling m.v. Sådanne strategiske produkter kan - bortset fra en gennemsnitlig toldreduktion på 10 % og minimum 5% pr. toldlinje - undtages fra WTO-reglerne.

For alle andre landbrugsprodukter fra udviklingslandene i WTO gælder følgende toldreduktioner gennemført i tre bånd:

- Toldsatser større end 120% reduceres gennemsnitligt 40% og minimum 30% pr. toldlinje.
- Toldsatser mellem 120% og 60% reduceres gennemsnitligt 35% og minimum 23% pr. toldlinje.
- Toldsatser mellem 60% og 20% reduceres gennemsnitligt med 30% og minimum 20% pr. toldlinje.
- Toldsatser lig med 20% og derunder reduceres gennemsnitligt med 20% og minimum 15% pr. toldlinje.

Toldreduktionerne for udviklingslandene skal gennemføres over 10 år.

Toldkvoter

Der foreslås en udvidelse af de eksisterende toldkvoter (med særlig nedsat toldsats) til 10% af det nuværende indenlandske forbrug gennemført over 5 år – idet medlemmerne dog kan nøjes med at øge toldkvoten for visse produkter til 8%, hvis toldkvoten for andre produkter samtidig øges til 12%. Det foreslås i Harbinsons andet udkast, at toldsatsen indenfor kvoten (TRQ) reduceres i de tilfælde, hvor et WTO medlem har haft en gennemsnitlig udnyttelse af en toldkvote de sidste 3 år på under 65%.

Udviklingslandene skal ikke gennemføre en forøgelse af toldkvoterne for de undtagne "strategiske produkter", mens de skal gennemføre en mindre toldkvoteforøgelse for øvrige ikke-undtagne landbrugsprodukter. Endvidere foreslås en disciplinering af administrationen af toldkvoterne.

WTO-landbrugsaftalens særlige sikkerhedsklausul.

I udkastet foreslås, at landbrugsaftalens særlige sikkerhedsklausul udløber enten umiddelbart efter udløbet af implementeringsperioden eller 2 år efter denne periodes udløb. For så vidt angår "strategiske produkter" vil udviklingslandene fortsat kunne anvende landbrugsaftalens særlige sikkerhedsklausul.

Importstatshandelsselskaber

Importstatshandelsselskaber skal ifølge udkastet underkastes disciplin.

Eksportkonkurrence

Eksportsubsidier

For landbrugsprodukter, der repræsenterer minimum 50% af det samlede loft for et WTO-medlems tilladte niveau for eksportstøtte, foreslås en gradvis reduktion over 5 år af de ydede eksportsubsidier, således at disse er udfaset efter 6 år. For øvrige landbrugsprodukter foreslås en udfasning over 9 år. Udfasningen foreslås gennemført ved anvendelse af en reduktionsformel, der vil give en hurtig afviklingstakt i de første år af implementeringsperioden. For udviklingslandenes vedkommende foreslås samme reduktionsformel og fremgangsmåde, men med en udfasning over 10 år.

Eksportkreditter

I udkastet foreslås, at eksportkreditter og eksportkreditgarantier skal disciplineres under WTO-landbrugsaftalen. Der er ikke noget forslag om reduktion i "støtteværdien" af eksportkreditterne.

Fødevarerhjælp

I udkastet foreslås, at fødevarerhjælp skal disciplineres under WTO-landbrugsaftalen, og som hovedregel kun ydes i ren gaveform som katastrofe og nødhjælp.

Intern støtte

Grøn boks

Landbrugsaftalens grønne boks foreslås bevaret, og forudsættes fortsat ikke inkluderet i medlemsstaternes reduktionsforpligtigelse dog foreslås kriterierne for støtteudbetalinger under den grønne boks strammet op.

Blå boks

Indholdet af WTO-landbrugsaftalens blå boks foreslås ikke ændret. Men udbetalingerne under blå boks foreslås reduceret med 50 % over en periode på 5 år med udgangspunkt i det af medlemsstatens senest notificerede støtteniveau. Alternativt kan støtten indregnes i medlemsstaternes reduktionsforpligtigelse for den gule boks. Udviklingslandenes udbetalinger under den blå boks foreslås reduceret med 33 % over en periode på 10 år.

Gul boks

Indholdet af WTO-landbrugsaftalens gule boks foreslås ikke ændret, men den handelsforvridende interne støtte (Aggregate Measurement of Support (AMS)) foreslås reduceret med 60% over 5 år. På produktniveau foreslås det, at støtten ikke må overstige gennemsnittet af det pågældende niveau

ud fra basisperioden 1999-2001. Udviklingslandene skal ifølge forslaget reducere deres AMS med 40% over en periode på 10 år. Endelig foreslås en inflationssikring af medlemslandenes AMS-reduktionsforpligtelse.

WTO-landbrugsaftalens art. 6.4 (de minimis)

Støtte undtaget fra reduktionsforpligtelser jf. de minimis undtagelsen er baseret på, at udgifter under et vist niveau (defineret som 5% af produktionsværdien for de enkelte vareområder for industrilanderne og 10% for udviklingslandene) er så små, at de ikke behøver at blive inkluderet i nedsættelsesberegningerne. De minimis adgangen i landbrugsaftalen foreslås for de industrialiserede medlemslande reduceret med 0,5% årligt over 5 år fra det nuværende niveau på 5%. Udviklingslandenes nuværende niveau på 10% i de minimis undtagelse foreslås opretholdt.

De mindst udviklede lande

Det foreslås, at de mindst udviklede lande slet ikke skal underlægges reduktionsforpligtelser i nogen form. Endvidere foreslås det, at industrialiserede medlemslande skal give told- og kvotefri adgang for import fra de mindst udviklede lande.

Udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke udtale sig om udkastet.

Konsekvenser

Der foreligger p.t. ingen vurdering af konsekvenserne af det andet udkast. På rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 26. juni 2003 blev der opnået politisk enighed om en reform af den fælles landbrugspolitik. Kommissionen har efterfølgende i forbindelse med konsultationer i WTO i Genève udtalt, at som følge af reformen af den fælles landbrugspolitik vil EU nu kunne acceptere Harbinsons udkast for så vidt angår reduktionen af AMS og den blå boks samt, at EU nu har fået en stor bevægelsesfrihed vedrørende eksportsubsidier.

Høring

Det første modalitetsudkast fra formanden for WTO's landbrugskomité (Stuart Harbinson) har været i skriftlig høring i §2-udvalget (landbrug) og WTO-Beach-Club udvalget.

Landbrugsraadet fandt generelt, at Harbinsons forslag lagde op til uacceptable reduktionskrav og var ubalanceret på bekostning af EU i forhold til USA - samt u-lande i forhold til industrialiserede lande. Forslagene skulle vurderes ud fra de ændringer i EU-politikken, der var aftalt eller forhandles. Landbrugsraadet anførte videre, at toldkvoter skulle udnyttes før der kunne drøftes udvidelse af dem. De foreslåede regler om eksportkreditter og fødevarehjælp var ifølge Landbrugsraadet ikke vidtgående nok. I forhold til foreslåede ændringer af bokse var det uacceptabelt i grøn boks, at fuld dækning ikke skulle kunne ydes for miljø- og dyrevelfærdsprogrammer. Endvidere fandt Landbrugsraadet, at de foreslåede reduktioner i gul og blå boks var for store. Den foreslåede reduktion for de minimis var ifølge Landbrugsraadet ligeledes uacceptabel. Endelig fandt Landbrugsraadet, at fredsklausulen skulle fastholdes.

Fødevarerindustrien ønskede, at eksportkreditter og fødevarerhjælp – for så vidt de forvrider international samhandel - skulle indgå på linie med eksportstøtte i overvejelser om reduktionsforpligtelser. Endvidere efterlyste Fødevarerindustrien en større forskel i reduktionsforpligtelser for ordninger i henholdsvis den blå og den gule boks.

Forbrugerrådet ønskede en hurtigere udfasning af eksportsubsidier og told samt støtte i den blå og især den gule boks. Forbrugerrådet ønskede derimod støtte i den grønne boks, der fremmer god landbrugspraksis og miljømæssigt bæredygtigt landbrug fredet.

IBIS foreslog udfasning af eksportsubsidier i løbet af maksimalt to år med undtagelse af strategiske produkter fra u-lande. Endvidere fandt IBIS, at u-lande skulle beskyttes mod virkninger af subsidier indtil de udfases samt mod prisstigninger som følge af reduceret eksportstøtte. Herudover foreslog IBIS tidsbestemt reduktion af eksportkreditter og –garantier. Toldreduktion foreslog IBIS mindre vidtgående for u-lande og især disses strategiske produkter. IBIS fandt, at der manglede forslag om told- og kvotefri adgang for mindst udviklede lande og en vurdering af konkurrenceforvridende beskyttelse under SPS-aftalen.

I forbindelse med rådsmøderne (landbrug og fiskeri) den 17. -18. marts 2003 og den 8. april 2003 har §2-udvalget (landbrug) haft en drøftelse af Harbinsons andet udkast til modaliteter på landbrugsområdet.

Her understregede Landbrugsraadet især betænkelighed overfor den forøgede markedsadgang i fleste sektorer, toldreduktionerne samt anvendelse af de respektive bokse.

Denne betænkelighed gentog Landbrugsraadet ved §2-udvalgets seneste drøftelse den 9. juli 2003. Landbrugsraadet understregede endvidere, at EU nu med beslutningen om reformen af den fælles landbrugspolitik har et solidt grundlag i de videre forhandlinger i WTO. EU er således i en situation, hvor der kan stilles krav til samhandelspartnerne fx om non-trade concerns og dyrevelfærd.

Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har senest været forelagt Folketingets Europaudvalg den 4. april 2003, jf. aktuelt notat af 28. marts 2003. Sagen har desuden været forelagt Folketingets Europaudvalg den 14. marts 2003 og 18. februar 2003, jf. aktuelt notat af 7. marts 2003 og 18. februar 2003. EU's forslag til modaliteter i forhandlingerne i WTO på landbrugsområdet blev forelagt Folketingets Europaudvalg den 24. januar 2003, jf. aktuelt notat af 17. januar 2003. Sagen har endelig været forelagt Folketingets Europaudvalg til forhandlingsoplæg den 7. oktober 1999 i forbindelse med rådsmødet (generelle anliggender) den 11.-12. oktober 1999.

8. Beskæftigelse i landdistrikterne KOM dok. foreligger ikke

Nyt notat

Baggrund

Det græske formandskab fremlagde den 6. maj 2003 et memorandum om beskæftigelse og landdistrikterne. Det italienske formandskab ønsker på det kommende rådsmøde (landbrug og fiskeri) den 22. juli 2003, at der vedtages rådskonklusioner på baggrund af det græske formandskabs memorandum om beskæftigelse og landdistrikterne.

Formål og indhold

Hovedindholdet i det tidligere græske formandskabs memorandum er at fremhæve en lang række prioriterede mål i landbruget og landdistrikterne såsom miljøbeskyttelse, dyrevelfærd, forbedring af landbrugsvarers kvalitet, landskabsbevaring samt beskyttelsen af naturarven, den biologiske mangfoldighed, traditionerne og kulturen i landdistrikterne. For at nå disse mål forudsættes det ifølge det græske memorandum, at der opretholdes et passende niveau af beskæftigelse i landdistrikterne, hvor et væsentligt led i en beskæftigelsespolitik vil være at vedtage særlige foranstaltninger til fastholdelse af unge og kvinder i landdistrikterne.

Afkoblingen af den direkte støtte vil ifølge det græske formandskab medføre, at man bør nytænke landdistriktsstøtten. Det vil ifølge det græske memorandum være nødvendigt både at styrke beskæftigelsen i landbruget ved en fortsat differentiering af produktionen og at udbygge de foranstaltninger, der har til formål at skabe ny beskæftigelse i landdistrikterne ved siden af landbruget.

Som nyttige redskaber til at fremme disse mål peger det græske memorandum på de muligheder, der findes i landdistriktsprogrammet (Rådets forordning nr. 1257/99), især artikel 33 foranstaltningen, som velegnet til at støtte en diversificering af aktiviteterne på landbrugsområdet og til at fremme alternative beskæftigelses- og indkomstmuligheder ved siden af landbruget.

Endelig påpeger det græske memorandum LEADER-initiativet som en mulighed for en ny tilgang til udvikling af landdistrikterne gennem en politik, der åbner mulighed for, at lokalområderne effektivt kan deltage i både planlægning og fremme af en strategi for en integreret udvikling.

Det græske memorandum er fulgt op af det italienske formandskabs udkast til rådskonklusioner, som indeholder en række konkrete opfordringer til Kommissionen om at foretage indgående analyser af og at aflægge rapport om beskæftigelsessituationen i landbrugssektoren med særlig henblik på virkningerne af reformen af den fælles landbrugspolitik og EU's udvidelse.

Endvidere opfordres Kommissionen til også at indkredse andre beskæftigelsesformer i landdistrikterne end de rent landbrugsmæssige for at modvirke afvandring og styrke landområdernes økonomiske og sociale struktur.

Endelig opfordres Kommissionen til at bruge LEADER-initiativets metoder til at finde hensigtsmæssige og fleksible løsninger på landdistrikternes problemer.

Udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke afgive udtalelse om det græske memorandum.

Konsekvenser

En eventuel vedtagelse af rådskonklusioner forventes ikke at have lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser.

Høring

§2 -udvalget (landbrug) er blevet hørt og havde ikke bemærkninger til sagen.

Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.

**9. Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om ændring af direktiv 95/2/EF om andre tilsætningsstoffer til levnedsmidler end farvestoffer og sødestoffer (Diversedirektivet).
KOM dok. (2002) 662 endelig**

Revideret genoptryk af grundnotat af 16. januar 2003. Ændringer er markeret i marginen.

Baggrund

Kommissionen har ved KOM (2002) 662 endelig af 29. november 2002 fremsendt forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om ændring af direktiv 95/2/EF om andre tilsætningsstoffer til levnedsmidler end farvestoffer og sødestoffer (det såkaldte diversedirektiv). Forslaget er oversendt til Rådet 29. november 2002.

Forslaget er fremsat med hjemmel i artikel 3, stk. 2, og artikel 5, stk. 1, i Rådets direktiv 89/107/EØF af 21. december 1988 om indbyrdes tilnærmelse af medlemsstaternes lovgivning om tilsætningsstoffer, som må anvendes i levnedsmidler, samt TEF artikel 95. Forslaget skal behandles efter proceduren for fælles beslutningstagen i TEF artikel 251.

Nærheds- og proportionalitetsprincippet

Forslaget er fremsat på baggrund af den tekniske og videnskabelige udvikling, der er sket med hen syn til andre tilsætningsstoffer end farvestoffer og sødestoffer siden vedtagelsen i 2001 af den tredje ændring til diversedirektivet. Forslaget er således også efter en dansk vurdering i overensstemmelse med nærhedsprincippet, idet området allerede er EU-reguleret, og i overensstemmelse med proportionalitetsprincippet, idet ændringsforslaget følger op på den seneste tekniske og videnskabelige udvikling.

Formål og indhold

Forslaget indeholder i det væsentlige ændringer med hensyn til anvendelsesbetingelserne for tilsætningsstoffer. Herudover ændres bl.a. definitionen for, hvad der forstås ved "stabilisator", ligesom én af de kategorier af fødevarer, som nævnes i direktivet, præciseres.

Anvendelsesbetingelserne ændres som følger:

- For flere af de nuværende tilsætningsstoffer, hvis mængdebegrænsning er quantum satis (den tilstrækkelige mængde), tillades i udvalgte fødevarer anvendelse af nogle af stofferne. Der sker en udvidet anvendelse af enkelte af de øvrige stoffer i et par fødevarer. Mængdebegrænsningen for den nuværende anvendelse af et enkelt stof fastsættes på en anden måde (numerisk grænseværdi i stedet for quantum satis). Og muligheden for anvendelse af en stofgruppe i en enkelt fødevarer udgår, fordi stofferne ikke længere anvendes.
- Et nyt stof, E 907, hydrogenet poly-1-decen, tillades. Stoffet er i øjeblikket tilladt i én medlemsstat i henhold til udviklingsklausulen i rammedirektiv 89/107/EØF, der giver medlemsstaterne mulighed for i en periode på højst to år at tillade nye tilsætningsstoffer anvendt på deres eget territorium. Derefter skal fællesskabet tage stilling til optagelse i det relevante direktiv. Den Videnskabelige Komité for Levnedsmidler har vurderet stoffet og har ikke fundet anledning til sundhedsmæssige betænkeligheder ved anvendelse heraf.
- Fire stoffer udelades. E 170 ii), calciumhydrogencarbonat, idet stoffet ikke længere anvendes som tilsætningsstof. Og E 230 – 232, diphenyl, orthophenylphenol og natriumsaltet heraf, idet disse stoffer skal betragtes som pesticider og derfor bør reguleres i henhold til direktiverne herom. Af denne grund har stofferne kun været midlertidigt omfattet af diversedirektivet.

Som noget nyt reguleres anvendelsen af tilsætningsstoffer til aromaer.

Under forhandlingerne har Kommissionen besluttet at indsætte en ændring i forslaget, således at sorbinsyre tillades til krebsehaler ligesom til rejer.

Danmark anser det som en teknisk fejl, at sorbinsyre ikke har været tilladt til krebsehaler som til rejer, og kan derfor acceptere denne ændring, der ikke giver anledning til sundhedsmæssige betænkeligheder.

Udtalelser

Europa-Parlamentet har den 3. juli 2003 ved førstebehandling i plenum godkendt Kommissionens forslag med visse ændringer, herunder:

- Krav om, at Kommissionen tager forskellige stoffer op til revurdering
- Begrænsning af tilsætningsstoffer til aromaer
- Forlænget overgangsperiode
- Diverse ændringer og tekniske præciseringer, herunder tilladelse til anvendelse af sorbinsyre til krebsehaler

Kommissionen og Rådet har accepteret Europa Parlamentets ændringsforslag.

Gældende dansk ret

Bestemmelser om tilsætningsstoffer er fastsat i bekendtgørelse nr. 282 af 19. april 2000 om tilsætningsstoffer til fødevarer og i Positivlisten af august 2002.

Konsekvenser

En vedtagelse af forslaget skønnes ikke at forringe beskyttelsesniveauet.

En vedtagelse af forslaget vil kræve ændring af både tilsætningsstoffebekendtgørelsen og Positivlisten.

Forslaget skønnes ikke at få statsfinansielle konsekvenser, og det skønnes ej heller at få økonomiske konsekvenser for hverken erhverv eller forbrugere.

Høring

Forslaget blev 6. december 2002 sendt i høring til en bred kreds af forbruger- og erhvervsorganisationer i henhold til fødevarerlovens § 6, stk. 1. Landbrugsrådet, Bryggeriforeningen/ Danske Læskedrik Fabrikker, De Samvirkende Købmænd (DSK), Danske Slagterier og COOP Danmark har afgivet svar.

De tre førstnævnte organisationer har ingen bemærkninger til forslaget. Danske Slagterier er tilfreds med den ændrede definition på "stabilisator" men finder, at der er behov for yderligere præcisering af den fødevarerkategori, som er foreslået ændret. COOP Danmark støtter udeladelsen af stoffer, som ikke længere anvendes, eller som reguleres via anden lovgivning, den foreslåede ændring af mængdebegrænsningen for stoffet E 903, carnaubavoks, og reguleringen af hvilke tilsætningsstoffer, der må anvendes til aromaer.

Forslaget har endvidere været i høring i Det Rådgivende Fødevarerudvalg, hvor DSK har gentaget, at man ikke har kommentarer til forslaget. Fødevarerindustrien finder det utilfredsstillende, at enzymer, der med ganske få undtagelser anvendes som procestekniske hjælpemidler uden effekt på det endelige produkt, fremover skal betragtes som et tilsætningsstof under kategorien stabilisatorer. Det bemærkes endvidere med tilfredshed, at den foreslåede grænseværdi for anvendelse af carnaubavoks til konfekturprodukter er hævet til 500 mg/kg i forhold til de tidligere foreslåede 200. Dansk Fisk under Fødevarerindustrien gør opmærksom på, at ministeriet tidligere har oplyst, at man ville arbejde for, at der gives tilladelse til at anvende sorbater og benzoater til konservering af diverse fiskprodukter, herunder særligt krebshealer. Og at denne anvendelse ikke er inkluderet i det foreliggende forslag.

Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Der er fremsendt grundnotat om sagen den 16. januar 2003.

10. Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om genetisk modificerede fødevarer og foderstoffer

KOM dok. (2001) 425

Nyt notat

Baggrund

Kommissionen har ved KOM (2001) 425 af 25. juli 2001 fremsat forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om genetisk modificerede fødevarer og foderstoffer. Forslaget er oversendt til Rådet den 30. juli 2001.

Forslaget er fremsat med hjemmel i Traktatens artikel 37, 95 og 152, stk. 4, litra b, og skal behandles efter proceduren for fælles beslutningstagning i artikel 251.

Forslagets fremsættelse skal ses i sammenhæng med KOM (2001) 182 af 25. juli 2001 om forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om sporbarhed og mærkning af genetisk modificerede organismer og sporbarhed af fødevarer og foder fremstillet af genetisk modificerede organismer og om ændring af direktiv 2001/18/EF. Kommissionen ser vedtagelse af de to forslag som et skridt på vejen til at få ophævet moratoriet for markedsføring af GMO i EU.

Europa-Parlamentet vedtog ved 1. læsning den 3. juli 2002 en række ændringsforslag.

Rådet kunne ikke acceptere Europa-Parlamentets ændringsforslag og fastlagde fælles holdning til forslaget den 17. marts 2003.

Europa-Parlamentet foreslog den 2. juli 2003 med absolut flertal en række ændringer i den fælles holdning.

Kan Rådet med kvalificeret flertal godkende Europa-Parlamentets forslag, kan forslaget vedtages endeligt uden anvendelse af forligsproceduren.

Det endelige resultat

Rådets fælles holdning af 17. marts 2003

Med forslaget justeres de gældende regler for markedsføring og mærkning af GMO-fødevarer, og der indføres tilsvarende regler for GMO-foder. Det fastlægges, at såvel GMO-fødevarer som foder skal være godkendt før markedsføring, og der fastlægges krav om mærkning af sådanne produkter. Kravene til godkendelse og mærkning omfatter såvel det genmodificerede produkt som ingredienser heraf. I Rådets fælles holdning af 17. marts 2003 foreslås der overgangsforanstaltninger for en periode af 3 år for utilsigtet eller teknisk uundgåelig forekomst af genetisk modificeret materiale, hvis andel ikke overstiger 0,5 %, og for hvilket der er foretaget en gunstig risikovurdering. Endvidere fastsættes der en bagatelgrænse for mærkning på 0,9 %.

Forudsætningen for udstedelse af markedsføringstilladelse er, at produkterne vurderes ikke at udgøre en risiko for sundhed eller miljø, ernæringsmæssige problemer m.v. Med henblik på undersøgelse

af produktets sikkerhed skal der indsendes ansøgning til den nationale kompetente myndighed i en medlemsstat, og Den Europæiske Fødevarer sikkerhedsautoritet, Kommissionen og de øvrige medlemsstater underrettes med henblik på at foretage en videnskabelig risikovurdering, og Kommissionen træffer herefter beslutning i komitéprocedure.

Godkendelser udstedes for en tiårig periode, men kan forlænges efter ansøgning, dog således, at perioden automatisk forlænges, såfremt manglende beslutning i sagen skyldes forhold, der ikke kan tilskrives indehaveren af tilladelsen.

Europa-Parlamentets ændringsforslag

Europa-Parlamentet vedtog den 2. juli 2003 ni forslag til ændring af Rådets fælles holdning. De væsentligste ændringer beror på, at Europa-Parlamentet ønsker at udvide reglerne med bestemmelser om sameksistens mellem genetisk modificerede, konventionelle og økologiske afgrøder. Europa-Parlamentet foreslår bestemmelser om, at medlemsstaterne kan lave nationale regler for sameksistens, ligesom Kommissionen opfordres til at fremsætte forslag til fælles regler. Herudover foreslår Europa-Parlamentet præciseringer af enkelte definitioner og bestemmelser.

Resultatet af Europaparlamentets 2. læsning har opbakning fra et kvalificeret flertal i Rådet, idet dog UK, Østrig samt Luxembourg har tilkendegivet at ville stemme imod. Danmark har taget parlamentarisk forbehold. Kommissionen kan tilslutte sig Europaparlamentets ændringsforslag. Forslaget om GM-food/feed forventes vedtaget som A-punkt på Rådsmødet (landbrug) den 22. juli 2003. Forordningsforslaget om sporbarhed og mærkning forventes ligeledes vedtaget som A-punkt ved samme lejlighed.

Det er den danske holdning, at forslaget som helhed indebærer iøjnefaldende fordele for forbrugerne og producenterne, idet vi får en regulering og en mærkningsordning på foderområdet, samtidig med at mærkningen af fødevarer forbedres. Det er tilfredsstillende at mærkningskravet for fødevarer udvides til at omfatte produkter fremstillet af GMO, uanset om der kan spores genmodificeret DNA eller protein i produkterne, og at der fastlægges tilsvarende krav for foder. Endvidere er det tilfredsstillende, at Kommissionen opfordres til at fremsætte forslag til fælles regler for sameksistens samt, at medlemsstaternes ret til at lave nationale regler for sameksistens anerkendes. En endelig vedtagelse af forslaget anses således for at være et vigtigt skridt i retning af forbedret forbrugerbeskyttelse.

Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Der er fremsendt grundnotat af 22. august 2001 til Folketingets Europaudvalg.

Sagen har tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg den 21. september 2001 i forbindelse med forelæggelse af rådsmøde (indre marked) den 27. september 2001, jf. aktuelt notat af 13. september 2001 samt den 19. oktober 2001 i forbindelse med forelæggelse af rådsmøde (landbrug) den 23. oktober 2001, jf. aktuelt notat af 12. oktober 2001. Forslaget har endvidere været forelagt Folketingets Europaudvalg den 20. september 2002 og den 11. oktober 2002, jf. aktuelt notat af 13. september 2002 og 3. oktober 2002 og senest den 22. november 2002, jf. aktuelt notat af 14. november 2002.